

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-124/10 P

**Európska komisia
proti
Électricité de France (EDF)**

„Odvolanie — Štátna pomoc — Vzdanie sa daňovej pohľadávky — Oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb — Zvýšenie základného imania — Správanie štátu ako obozretného súkromného investora v trhovej ekonomike — Kritériá umožňujúce odlíšiť štát konajúci ako akcionár od štátu vykonávajúceho verejnú moc — Definícia referenčného súkromného investora — Zásada rovnosti zaobchádzania — Dôkazné bremeno“

Abstrakt rozsudku

1. *Pomoc poskytovaná štátmi — Pojem — Posúdenie podľa kritéria súkromného investora — Štát, ktorý je akcionárom podniku — Štát konajúci ako orgán verejnej moci — Rozlíšenie z hľadiska kritéria súkromného investora*

(Článok 87 ods. 1 ES)

2. *Pomoc poskytovaná štátmi — Pojem — Posúdenie podľa kritéria súkromného investora — Posúdenie so zreteľom na všetky relevantné prvky spornej transakcie a jej kontext — Povinnosť členského štátu predložiť objektívne a overiteľné prvky, z ktorých vyplýva ekonomická povaha jeho činnosti*

(Článok 87 ods. 1 ES)

3. *Pomoc poskytovaná štátmi — Pojem — Členský štát poskytujúci pomoc, ktorý má postavenie daňového veriteľa a jediného akcionára verejnoprávneho podniku, ktorého imanie bolo zvýšené vzdaním sa daňovej pohľadávky — Uplatniteľnosť kritéria súkromného investora*

(Článok 87 ods. 1 ES)

4. *Pomoc poskytovaná štátmi — Pojem — Posúdenie podľa kritéria súkromného investora — Uplatniteľnosť kritéria súkromného investora na opatrenia daňovej povahy*

(Článok 87 ods. 1 ES)

1. Podmienky, ktoré musí opatrenie splniť na to, aby patrilo pod pojem „pomoc“ v zmysle článku 87 ES, nie sú splnené, ak verejný podnik, ktorý je jej prijímateľom, môže získať tú istú výhodu, ako je tá, ktorá mu bola k dispozícii vo forme štátnych prostriedkov, za okolností zodpovedajúcich normálnym trhovým podmienkam, pričom toto posúdenie sa vykonáva v prípade verejných podnikov v zásade uplatnením kritéria súkromného investora.

Pokiaľ ide o situáciu, keď na jednej strane štát je akcionárom podniku a na druhej strane vykonáva verejnú moc, na účely posúdenia otázky, či by to isté opatrenie bolo prijaté za normálnych trhových podmienok súkromným investorom nachádzajúcim sa v situácii čo najbližšej situácii štátu, sa zohľadnia len výhody a povinnosti spojené so situáciou štátu v postavení akcionára s výnimkou tých, ktoré sú spojené s jeho postavením ako orgánu verejnej moci.

Úlohy štátu, ktorý je akcionárom podniku, a štátu konajúceho ako orgán verejnej moci sa totiž musia rozlišovať. V dôsledku toho uplatniteľnosť kritéria súkromného investora závisí od toho, či dotknutý členský štát prizná ekonomickú výhodu podniku, ktorého je majiteľom, ako akcionár a nie ako orgán verejnej moci.

V tomto kontexte kritérium súkromného investora nepredstavuje výnimku, ktorá by sa uplatňovala len na žiadosť členského štátu, keď sú splnené prvky tvoriace pojem štátna pomoc nezlučiteľná so spoločným trhom, uvedený v článku 87 ods. 1 ES. Toto kritérium, keď je uplatniteľné, sa totiž nachádza medzi prvkami, ktoré je Komisia povinná zohľadniť na preukázanie existencie takejto pomoci. V dôsledku toho, keď sa zdá, že kritérium súkromného investora by sa mohlo uplatniť, Komisii prináleží požiadať dotknutý členský štát, aby jej poskytol všetky relevantné informácie umožňujúce jej preveriť, či podmienky uplatniteľnosti a uplatnenia tohto kritéria sú splnené, a odmietnuť skúmať takéto informácie môže len vtedy, ak predložené dôkazy vznikli až po prijatí rozhodnutia vykonať predmetnú investíciu.

(pozri body 78 – 81, 103, 104)

2. Ak je členský štát akcionárom podniku a v priebehu správneho konania sa odvoláva na kritérium súkromného investora, prináleží mu v prípade pochybností preukázať jednoznačným spôsobom a na základe objektívnych a overiteľných prvkov, že vykonané opatrenie vyplýva z jeho postavenia ako akcionára. Z týchto prvkov musí jasne vyplývať, že dotknutý členský štát prijal predtým alebo súbežne s poskytnutím ekonomickej výhody rozhodnutie vykonať prostredníctvom naozaj vykonaného opatrenia investíciu do ovládaného verejného podniku. V tejto súvislosti možno najmä zohľadniť prvky, z ktorých vyplýva, že toto rozhodnutie je založené na ekonomickom posúdení porovnateľnom s tým, ktoré by vykonal za okolností daného prípadu racionálny súkromný investor nachádzajúci sa v situácii, ktorá je čo najbližšia situácii uvedeného členského štátu, pred tým, ako by pristúpil k uvedenej investícii, na účely určenia budúcej rentability takejto investície.

Na druhej strane ekonomické posúdenia vykonané po poskytnutí uvedenej výhody, retrospektívne konštatovanie efektívnej rentability investície vykonanej dotknutým členským štátom alebo neskoršie odôvodnenia výberu naozaj prijatého postupu nemôžu postačovať na preukázanie, že tento členský štát prijal predtým alebo súbežne s poskytnutím ekonomickej výhody takéto rozhodnutie ako akcionár. Ak dotknutý členský štát predloží Komisii prvky požadovanej povahy, prináleží jej vykonať celkové posúdenie, zohľadniac okrem prvkov poskytnutých týmto členským štátom aj akýkoľvek iný prvok relevantný v predmetnom prípade, ktorý jej umožní určiť, či predmetné opatrenie vyplýva z postavenia akcionára, alebo z postavenia orgánu verejnej moci uvedeného členského štátu. Konkrétne môže byť v tejto súvislosti relevantná povaha a predmet tohto opatrenia, kontext, do ktorého patrí, ako aj sledovaný cieľ a pravidlá, ktorým uvedené opatrenie podlieha.

(pozri body 82 – 86)

3. Článok 87 ods. 1 ES stanovuje, že so spoločným trhom je nezlučiteľná pomoc, ak ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, ktorá je poskytnutá v akejkoľvek forme prostredníctvom štátnych prostriedkov, ktoré v závislosti od ich účinkov skresľujú hospodársku súťaž alebo hrozí, že ju skreslia. Okrem toho uplatnenie kritéria súkromného investora má za cieľ určiť, či ekonomická výhoda poskytnutá v akejkoľvek forme prostredníctvom štátnych prostriedkov verejnemu podniku je z dôvodu svojich účinkov takej povahy, že môže skresliť hospodársku súťaž alebo hrozí, že ju skreslí, a ovplyvní obchod medzi členskými štátmi.

Cieľom tohto ustanovenia a tohto kritéria je teda predísť tomu, aby prostredníctvom štátnych prostriedkov verejný podnik, ktorý je príjemcom výhody, bol vo výhodnejšej finančnej situácii ako jeho konkurenti. Finančná situácia verejného podniku, ktorý je príjemcom, však závisí nie od formy, bez ohľadu na to, aká je jej povaha, ale od sumy, ktorú tento podnik nakoniec dostane.

Všeobecný súd teda bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, môže sústrediť svoju analýzu uplatniteľnosti kritéria súkromného investora na zlepšenie finančnej situácie podniku a na účinky predmetného opatrenia na hospodársku súťaž a nie na daňovú povahu prostriedkov použitých dotknutým členským štátom.

Vzhľadom na ciele sledované článkom 87 ods. 1 ES, ako aj kritériom súkromného investora sa totiž ekonomická výhoda, hoci priznaná prostriedkami daňovej povahy, musí posúdiť najmä vzhľadom na kritérium súkromného investora, ak sa v rámci prípadného požadovaného celkového posúdenia ukáže, že dotknutý členský štát napriek použitiu takýchto prostriedkov vyplývajúcich z verejnej moci poskytol uvedenú výhodu ako akcionár podniku, ktorý vlastní.

(pozri body 88 – 92)

4. Kritérium súkromného investora možno uplatniť aj v prípade, keď sú použité prostriedky daňovej povahy. V tejto súvislosti v prípade, že by súkromný investor nemohol za porovnateľných podmienok vykonať investíciu, k akej pristúpil štát, keďže by musel zaplatiť daň, pričom jedine uvedený štát ako daňový orgán môže disponovať sumami zodpovedajúcimi tejto dani, je potrebné uviesť, že v rámci predmetnej účtovnej transakcie by musel uvedenú daň zaplatiť súkromný podnik nachádzajúci sa v situácii podniku, a nie jeho akcionár.

V danom prípade by teda uplatnenie kritéria súkromného investora umožnilo určiť, či by súkromný akcionár za rovnakých podmienok vložil sumu rovnajúcu sa dlžnej dani do podniku nachádzajúceho sa v situácii porovnateľnej so situáciou podniku.

Na druhej strane prípadný rozdiel medzi nákladmi znášanými súkromným investorom a nákladmi štátu, ktorý je investorom, nebráni uplatneniu kritéria súkromného investora. Toto kritérium totiž umožňuje práve konštatovať najmä existenciu takéhoto rozdielu a zohľadniť ho pri posudzovaní otázky, či podmienky stanovené uvedeným kritériom sú splnené.

(pozri body 94 – 96, 98)